

Coalitieakkoord 2022 - 2026 voor
Werkhoven, Odijk en Bunnik
Natuurlijk in Bunnik

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. Duurzaam Bunnik	4
2. Wonen en werken	6
3. Mobiliteit en leefbaarheid	9
4. Natuur en recreatie	10
5. Bestuur en regio	11
 Bijlagen	
Financiële vertaling coalitieakkoord	12

VOORWOORD

Voor u ligt het coalitieakkoord *Natuurlijk in Bunnik*. We hebben in dit akkoord op een beperkt aantal thema's concrete ambities geformuleerd voor de komende vier jaren. Wij hebben voorafgaand ook vele brieven ontvangen van inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven, waaruit grote betrokkenheid bij onze gemeente blijkt. We hebben hieruit dankbaar inspiratie geput voor de ambities en maatregelen in dit akkoord.

Grote uitdagingen

De gemeente Bunnik is één van de mooiste plekken in Nederland om te wonen. Dicht bij Utrecht met stedelijke voorzieningen, maar ver genoeg om te wonen in het groen. Tegelijkertijd kennen wij, als onderdeel van een dynamische regio, grote uitdagingen in onze gemeente. Betaalbaar wonen is vrijwel onmogelijk en de klimaatcrisis vraagt om snelle actie.

P21 en D66 Bunnik hebben afspraken gemaakt om de komende 4 jaar te werken aan het bouwen van een diverser woningaanbod, voor starters, ouderen en voor mensen met een kleinere portemonnee. Dat kan, door slim om te gaan met de schaarse ruimte in onze dorpen. Daarnaast hebben we ambitieuze afspraken gemaakt om te werken naar een klimaatneutraal Bunnik, Odijk en Werkhoven in 2040.

Een coalitieakkoord met een raadsagenda

We kiezen voor een coalitieakkoord waarin we alleen afspraken vastleggen op een aantal thema's. Daarnaast stellen we graag met de gemeenteraad een agenda op over andere belangrijke onderwerpen die aan bod moeten komen in de nieuwe raadsperiode. Het coalitieakkoord en de raadsagenda vormen samen, en met gelijke prioriteit, een integrale opdracht aan het college.

Samenwerking

Met dit akkoord wordt ook een handreiking gedaan naar bewoners, maatschappelijke partners, ondernemers en andere politieke partijen. Laten we samen optrekken om van de gemeente Bunnik een mooiere plek te maken. P21 en D66 Bunnik werken graag vol enthousiasme samen met iedereen die wil bijdragen aan een toekomstbestendig, duurzaam en betaalbaar Bunnik.

Namens de fracties van P21 en D66 Bunnik,

Arjen Hussem (P21)

Onno James (D66 Bunnik)

1. Duurzaam Bunnik

Inleiding

Klimaatverandering heeft een grote impact op onze wereld. Door menselijk handelen, met de uitstoot van broeikasgassen, stijgt de temperatuur op aarde, ervaren we vaker extremere weersomstandigheden en stijgt de zeespiegel. Wij willen dat volgende generaties ook nog prettig kunnen wonen en leven en daarom maken we, in samenwerking met onze inwoners en ondernemers, een verduurzamingsslag in onze gemeente de komende vier jaren. Daar beginnen we nu al mee, waarbij gedacht kan worden aan klimaatadaptatie, de energietransitie en circulaire economie. Tegelijkertijd rijkt onze horizon verder en werken we toe naar een klimaatneutrale gemeente in 2040.

Uitvoeringsprogramma

We vinden het belangrijk om vanuit een langetermijnvisie zorgvuldig en planmatig te werken aan een reductie van broeikasgasuitstoot en naar een klimaatneutraal Bunnik in 2040. Voor dat doel willen we in 2022 een Uitvoeringsprogramma Bunnik klimaatneutraal 2040 met een bijbehorende routekaart opstellen. Het uitvoeringsprogramma bevat concrete tussendoelen zodat we op basis van cijfers en metingen de doelstellingen kunnen monitoren en waar nodig kunnen bijsturen. Het uitvoeringsprogramma is gebaseerd op huidige en bewezen technieken, maar in het beleid is ruimte voor flexibiliteit zodat we kunnen inspelen op toekomstige ontwikkelingen. Dit onderstreept meteen het belang van monitoring van de gestelde doelen. Jaarlijks legt het college verantwoording af in de gemeenteraad en maakt keuzes, en de gevolgen van de keuzes, inzichtelijk.

Handelwijze grote energieprojecten

We hanteren een bepaalde volgorde in ons handelen. We zetten de transitie naar een klimaatneutraal Bunnik voort door een uitvoeringsprogramma op te stellen waarbij we geen technieken uitsluiten en op basis van huidige en bewezen technieken. Wij beginnen met een zorgvuldige voorbereiding in dialoog met onze inwoners en bij voorkeur in samenwerking met naburige gemeentes. Financiële participatie is daar een belangrijke element van. Grote energieprojecten vragen soms een lange aanloop om van plan naar uitvoering te komen. Daarbij speelt nog mee dat het huidige elektriciteitsnetwerk niet is ingericht op een volledig duurzame leefomgeving. Mogelijk zal dit meerdere jaren vergen, maar zodra er capaciteit in het elektriciteitsnet beschikbaar komt, willen wij klaar staan deze optimaal te benutten. Daarom kunnen projecten al wel vergund worden voordat er netcapaciteit beschikbaar is. We gaan vanaf de start van deze raadsperiode aan de slag met zorgvuldige voorbereidingen, waarbij er nog geen sprake hoeft te zijn van het realiseren van windturbines.

Het uitvoeringsprogramma Bunnik Klimaatneutraal 2040 vormt onze stip op de horizon. Wij vinden het belangrijk om vanuit een visie koers te zetten naar het doel en daarvoor ook de mensen en middelen te organiseren. Zonder de benodigde ambtelijke capaciteit zullen wij ons doel niet kunnen halen. We kijken vooruit naar 2040, maar starten meteen met concrete en ambitieuze stappen om Bunnik te verduurzamen. Dit doen we deze raadsperiode via de onderstaande maatregelen.

Maatregelen 2022 -2026

- Met het opstellen van een Uitvoeringsprogramma Klimaatneutraal Bunnik 2040 met bijbehorende routekaart en met concrete en meetbare tussendoelen, onderzoeken wij wat nodig is om in 2040 klimaatneutraal te zijn;
- Wij streven naar een reductie van broeikasgassen van 40 kiloton in 2026 (van 150 kiloton uitstoot in 2022 naar 110 kiloton uitstoot in 2026). Deze cijfers zijn gebaseerd op het rapport *Bunnik klimaatneutraal* opgesteld door bureau Overmorgen en landelijke doelstellingen voor 2030;
- We zetten volop in op opwek via zonne-energie en verhogen het plafond voor zonnenvelden, zodra de evaluatie van het beleidskader zonnenvelden klaar is. Bij de ontwikkeling van zonnenvelden besteden we veel aandacht aan multifunctioneel ruimtegebruik (bijvoorbeeld zonnepanelen boven parkeerterreinen of fruitteelt) en voor vergroting van natuurwaarden en biodiversiteit rond en onder de zonnepanelen;
- Wij maken een Plan van Aanpak zon-op-dak, met aandacht voor grote (bedrijfs-)daken;
- Wij onderzoeken of het mogelijk en effectief is om een zonnelint langs de A12 te realiseren;

- Als blijkt dat de gemeente Bunnik windenergie nodig heeft om klimaatneutraal te worden in 2040 dan definiëren wij concrete locaties, op basis van de landelijke normen (zodra bekend) en lokale omstandigheden. Deze locaties worden onderzocht op technische geschiktheid en maatschappelijke haalbaarheid en draagvlak;
- We werken de Transitievisie Warmte voortvarend verder uit;
- Als onderdeel van de warmtetransitie willen we de bestaande woningvoorraad verduurzamen door woningeigenaren hiertoe te stimuleren, met aandacht voor huishoudens met energiearmoede. We rollen op buurtniveau, samen met buurtbewoners, een duurzaamheidsaanpak uit bijvoorbeeld een deur-tot-deur-aanpak. We vragen het college om daarbij te kijken naar succesvolle aanpakken en methoden van andere gemeenten, zoals bijvoorbeeld het oprichten van een duurzaamheidsfonds en/of gebruik van landelijke regelingen;
- We geven als gemeente het goede voorbeeld en verduurzamen (al dan niet versneld) het gemeentelijke en maatschappelijke vastgoed;
- We maken prestatieafspraken met woningcorporaties over het verduurzamen van woningen. Inzet is om, op basis van een plan van aanpak, eind 2026 alle woningen te verbeteren naar energielabel B;
- We denken mee en faciliteren ondernemers/kantooireigenaren, in samenwerking met de Green Business Club, om bedrijven en kantoorgebouwen energiezuiniger te maken. We kondigen tevens aan dat de Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU) vanaf 2025 de handhaving gaat opvoeren;
- De provincie biedt ondersteuning met subsidiemogelijkheden bij het verkennen van innovatieve oplossingen voor netcongestie, zoals energieopslag en het combineren van opwek en gebruik. Bij ontwikkellocaties zoeken wij deze mogelijkheden uit;
- Wij zoeken mogelijkheden uit voor de aanscherping van duurzaamheids- en ethische eisen bij aanbestedingen, waarbij de CO₂-footprint zwaar meeweegt. Wij geven als gemeente het goede voorbeeld op gebied van duurzaam inkopen;
- Bij het verduurzamen van woningen en kantoorgebouwen (zie hierboven), vragen we ook aandacht voor klimaatadaptieve aanpassingen zoals meer groen, minder tegels en waterberging;
- Bij (her)inrichting van openbare ruimte in de dorpen richten we de ruimte biodivers en klimaatadaptief in, met groene speel-, beweeg- en ontmoetingsplekken en maatregelen tegen droogte, hitte en wateroverlast;
- Onze ambities op het gebied van circulair en klimaatadaptief bouwen leggen wij vast (zie hoofdstuk 2, Wonen en Werken);
- Om deze plannen uit te voeren is ambtelijke capaciteit noodzakelijk. We stellen budget beschikbaar om de ambtelijke capaciteit uit te breiden.

2. Wonen en werken

Inleiding

Om bij te dragen aan het oplossen van de grote woningnood en om de dorpen leefbaar en vitaal te houden bouwen we woningen. Deze woningen zijn duurzaam, betaalbaar en sluiten aan bij de woningbehoefte in Bunnik. We bouwen nieuwe woningen zo veel mogelijk binnen of tegen de bestaande dorpen. De opbrengst uit woningbouw gebruiken we om de nieuwe en bestaande wijken mooier, groener, veiliger, vitaler, gezonder en leefbaarder te maken; voor dit doel hebben we een investeringsagenda opgesteld. Hiermee zorgen we er voor dat de groei van de gemeente op een samenhangende, duurzame en integrale wijze tot stand komt in het belang van onze huidige en toekomstige inwoners en ondernemers.

Bunnik is in 2021 uitgeroepen tot beste gemeente voor het midden- en kleinbedrijf (MKB). We willen dit in de toekomst graag zo houden. De gemeente moet een aantrekkelijke vestigingsplaats blijven voor het MKB, startende ondernemers en start-ups en scale-ups van het Utrecht Science Park (USP). We vinden het belangrijk om de regeldruk voor onze ondernemers zo laag mogelijk te houden en letterlijk én figuurlijk meer ruimte te bieden om te ondernemen. Lokale bedrijven die niet meer op hun plek zitten in de dorpskernen, willen we een alternatieve locatie kunnen bieden op een groen en duurzaam bedrijvenpark langs de A12. Omdat de bedrijfsactiviteiten bijvoorbeeld niet goed (meer) passen in een woongebied, of omdat bedrijven groter willen groeien dan de huidige plek toelaat. Daarnaast zien we kansen om ambities op het gebied van natuur, recreatie en erfgoed te realiseren door ruimte te bieden aan agrarische en recreatieve ondernemers in het buitengebied.

Visie wonen en werken

We kiezen er voor om nu een stip op de horizon te zetten tot 2040. De bestaande bouwplannen voor Kersenweide en de stationsomgeving kunnen dan, op een integrale wijze, verder worden uitgewerkt rekening houdend met toekomstige bouwplannen. We kiezen voor een gefaseerde groei, waarin het groen meegroeit en duurzame mobiliteit, gezondheid en leefbaarheid wordt bevorderd. We maken daarbij een koppeling met het uitplaatsen van bedrijven. Op deze manier kunnen we zoveel mogelijk woningen binnen de bestaande dorpen bouwen en sparen daarmee zoveel mogelijk het landschap en de natuur. Om inbreidingslocaties in de dorpen beschikbaar te maken voor wonen, wordt een duurzaam en groen bedrijvenpark aangelegd ten zuiden van de A12, waarbij het terrein pas gerealiseerd wordt indien er concrete Bunnikse bedrijven gebruik van willen maken en geborgd wordt dat het park ten goede komt van uitgeplaatste bedrijven. Door deze verplaatsing verduurzamen we een flink aantal bedrijven, en zorgen we ervoor dat de centra van de bestaande dorpen profiteren van de nieuwe woningbouw op deze inbreidingslocaties. Bovendien voorkomen we verkeersbewegingen van nieuwe inwoners, omdat ze vlakbij de dorpscentra wonen en halen we logistieke bewegingen van bedrijven uit de dorpen. Ook verbeteren we zo de ontsluiting van nieuwe bedrijven.

Concreet zien wij de gemeente over de komende 18 jaar op onderstaande wijze binnen en buiten de dorpen groeien, met in 2040 in totaal 4.300 extra woningen ten opzichte van 2022.

	Bestaande plannen (naar verwachting tussen 2025 en 2030 gereed)	Aanvullende groei (naar verwachting tussen 2028 en 2040 gereed)
Stationsgebied	500 woningen	+ 500 woningen
Inbreidingslocaties Odijk, Bunnik en Werkhoven	100 woningen	+ 1.000 woningen
Kersenweide	1.200 woningen	+ 1.000 woningen
Verplaatsen van lokale bedrijven		Duurzaam en groen bedrijvenpark ten zuiden van de A12
<i>Totaal</i>	<i>1.800 woningen</i>	<i>2.500 woningen</i>

Investeren in de dorpen

De opbrengst van de woningbouwproductie wordt ingezet voor het versterken van natuur, landschap, recreatie en groen, het toegankelijk en beleefbaar maken van het landschap en cultureel erfgoed, het verbeteren van fiets- en wandelroutes, het bevorderen van de verkeersveiligheid, gezondheid en leefbaarheid en het realiseren van een school in Kersenweide. In de onderstaande tabel is uitgewerkt hoe we de opbrengsten uit woningbouw willen investeren. Deze investeringen vinden gefaseerd plaats en altijd met oog voor de gemeentelijke financiële positie. Om dit te borgen monitoren we jaarlijks of de opbrengsten uit woningbouw nog in lijn zijn met de huidige prognoses, zodat de investeringen op een verantwoorde wijze plaatsvinden en eventueel bijgesteld kunnen worden als dat nodig is. Vooruitlopend op de opbrengsten uit woningbouw gaan we enkele ontwikkelingen in gang zetten, zoals visievorming voor het centrum in Werkhoven en het herinrichten van het centrum van Odijk. De incidentele kosten hiervoor worden voorgefinancierd en gedekt uit de Algemene Reserve. Naast een verantwoorde manier van investeren geldt voor elke ambitie dat we maximaal inzetten op cofinanciering met name door subsidies vanuit het Rijk en de provincie Utrecht, maar ook door afspraken te maken met marktpartijen en ontwikkelaars. De onderstaande bedragen zijn dan ook een schatting en bedoeld om een start te kunnen maken. Aan het college wordt gevraagd dit verder te concretiseren.

Aanleg fietspad Kersenweide-Station Bunnik	€ 900.000
Aanleg natuur/recreatief landschap en beleefbaar en toegankelijk maken van landschap en erfgoed	€ 900.000
Onderzoek en eerste bijdrage Provincialeweg Bunnik	€ 500.000
Herinrichting en vergroenen centrum Odijk	€ 500.000
Opstellen toekomstvisie en eerste bijdrage centrum Werkhoven	€ 250.000
Maatregelen verkeersveiligheid bestaande dorpen	€ 500.000
Kindcentrum Kersenweide	€ 200.000
Sociale aspecten raadsagenda	€ 250.000
Totaal incidentele investeringen	€ 4.000.000

De provincie en de regio worden gevraagd om een bijdrage te leveren aan het versterken van het groen, het uitplaatsen en verduurzamen van lokale bedrijven, het omleggen van de N229, het verbeteren van het fietsnetwerk in de gemeente, waaronder de aanleg van de fietsverbinding van Kersenweide naar station Bunnik en het verkeersveiliger maken van Werkhoven.

De bovenstaande visie op wonen en werken is de stip op de horizon tot 2040. In deze raadsperiode zetten we concrete stappen via de onderstaande maatregelen.

Maatregelen 2022 - 2026

- Om de woningbouwplannen in samenhang te ontwikkelen wordt uiterlijk eind 2022 een nieuwe woonvisie vastgesteld met ruime aandacht voor de woonzorgopgave (geschikte woningen voor mensen met een zorgvraag). In de nieuwe woonvisie nemen we de onderstaande differentiatie op en wordt de behoefte aan woningtypen meegenomen. Deze woonvisie geldt voor nieuwe bouwplannen, waaronder het Stationsgebied;
- Nieuwe woningbouwprojecten worden opgebouwd volgens de verdeling 30% sociale huur, 50% middenhuur en middenkoop en 20% dure koop. Zo zorgen we voor betaalbare woningen en doorstroming binnen de bestaande woningvoorraad;
- Aan het college wordt gevraagd om te onderzoeken of er plekken in de gemeente zijn waar sociale woningbouwcompensatie mogelijk is. Dit ter compensatie voor toekomstige ontwikkellocaties waar 30% sociale huur (net) niet haalbaar blijkt;
- We willen de leeftijdsopbouw in de dorpen in balans brengen. Dat is goed voor de leefbaarheid, bijvoorbeeld door het behoud van voorzieningen. Nieuwe woningbouw wordt daarom diverser: verhoudingsgewijs meer betaalbare starterswoningen, appartementen voor jongeren, studentenwoningen en appartementen voor ouderen die kleiner willen gaan wonen. Ook maken we ruimte voor bijzondere en collectieve woonvormen voor bijvoorbeeld ouderen (zoals patio's, hofjes of gelijkvloerse woningen);

- Wij willen onze ambities op het gebied van duurzaam bouwen vastleggen door het Convenant Duurzaam Bouwen op ambitieniveau goud te ondertekenen en maken we gebruik van het Handboek Bouwen voor de Toekomst (NMU). Met het convenant streven wij naar een aanpak voor energieneutraal- circulair- klimaatadaptief- en natuurinclusief bouwen. Deze convenanten worden in het gemeentelijk beleid verwerkt;
- Nieuwe woningbouwlocaties worden altijd ontsloten met aantrekkelijke fietsroutes naar openbaar vervoer-knooppunten en werklocaties. Autogebruik van en naar nieuwe woningbouwlocaties willen we zo veel mogelijk voorkomen, onder andere door het invoeren van een lagere parkeernorm ook voor inbreidingslocaties en door het bieden van goede alternatieven;
- Om beleggers te weren van de Bunnikse woningmarkt, voeren we een zelfbewoonplicht in. Daarnaast zal het gemeentebestuur verder onderzoeken welke maatregelen mogelijk zijn om de oververhitte woningmarkt te temperen. Deze mogelijkheden worden eind 2022 voorgelegd aan de gemeenteraad;
- Voor de ontwikkeling van een duurzaam en groen bedrijvenpark ten zuiden van de A12 wordt het college gevraagd een plan uit te werken, met in ieder geval aandacht voor de ontsluiting;
- Bij het ontwikkelen van nieuw beleid en visievorming wordt rekening gehouden met de uitwerking daarvan op onze ondernemers. De gemeente kijkt, in nauw contact met de ondernemers, in hoeverre de beleidsregels goed uitvoerbaar zijn, het ondernemen niet onmogelijk of ingewikkelder wordt gemaakt en of het bijdraagt om duurzaam te ondernemen. Hiervoor is een aanspreekpunt in de gemeente;
- We bieden ruimte voor nieuwe bedrijven in de recreatie- en horecasector en start-ups en scale-ups voor het USP;
- We stimuleren kleinschalige recreatievoorzieningen op landelijke locaties (zoals bij boeren), vooral als dit gekoppeld kan worden aan natuurinclusieve agrarische bedrijfsvoering.
- Om het taakveld economie goed uit te voeren is ambtelijke capaciteit essentieel. Daarom maken we budget vrij voor ambtelijke capaciteit;

3. Mobiliteit en leefbaarheid

Inleiding

De bereikbaarheid van onze regio staat al jaren onder druk. Met de voorziene groei van de regio tot 2040 neemt deze druk alleen maar toe. Een schaalsprong op mobiliteit (fiets, openbaar vervoer en auto) is daarom nodig. In Bunnik zetten we stevig in op duurzame mobiliteit zoals fiets en openbaar vervoer, en bouwen we woningen in de nabijheid van OV-knooppunten (station en bushaltes). De A12 en de provinciale weg N229 grenzen aan onze dorpen en hebben invloed op onze leefbaarheid. De barrièrewerking van de N229 tussen de bestaande kern Odijk en de Kersenweide willen we slechten en milieu- en geluidshinder van de A12 willen we verminderen.

Schaalsprong mobiliteit

Met de groei van Bunnik, Odijk, Werkhoven, Houten en Wijk bij Duurstede, is het noodzakelijk de bereikbaarheid en de leefbaarheid van het Kromme Rijngebied te verbeteren. Nieuwbouwlocaties zijn daarom gericht op fiets en openbaar vervoer. De dorpskernen en buurgemeenten zijn goed met elkaar verbonden via een robuust fiets- en OV-netwerk. Tegelijkertijd vraagt de groei van de Kromme Rijn gemeenten om toekomstgerichte aanpassingen van de A12 en de provinciale wegen N229 en N421 (Limesbaan). We slechten de barrièrewerking van de N229 bij Odijk en vergroten de doorstroming van de provinciale wegen en de A12. Dit doen we door de N229 te verleggen naar de Limesbaan en een volledige aansluiting op de A12 (oostrichting) te ontwikkelen. Wij geven hoge prioriteit bij deze aanpassingen aan een goede landschappelijke inpassing. Bovendien biedt dit een kans voor een groene ader door Bunnik en Odijk, op de plek van de huidige N229. Zo verbeteren we de leefbaarheid en bereikbaarheid van het Kromme Rijngebied. Dit wenkend perspectief kan alleen in samenwerking met buurgemeenten, Provincie Utrecht en Rijksoverheid tot stand komen. In deze raadsperiode ondernemen we daarom de onderstaande concrete stappen:

Maatregelen 2022 – 2026

- We maken concrete afspraken met de Provincie Utrecht om de omlegging van de N229 voor 2040 te realiseren, met goede landschappelijke inpassing;
- We maken een comfortabele fietsverbinding met voorrang tussen de Kersenweide en station Bunnik;
- We maken een visie voor een groene Provincialeweg/Stationsweg in Bunnik met een maximumsnelheid van 30 km/uur, en voeren die waar mogelijk in deze raadsperiode al uit. Zodra duidelijk is dat de planvorming voor de doorfietsroute Veenendeel-Utrecht Science Park in de bebouwde kom van Bunnik past binnen de visie die wordt ontwikkeld, kan alvast worden overgegaan tot realisatie van deze doorfietsroute, waarbij bewoners en wijkverenigingen zorgvuldig worden betrokken;
- We lobbyen bij de Rijksoverheid en de Provincie Utrecht om snelheidslimieten te verlagen naar 80 km/uur voor Rijkswegen (A12/A27), 60 km/uur op de N229. De gemeente voert 30 km/uur in als maximumsnelheid binnen de bebouwde kom;
- We stellen een duurzame mobiliteitsvisie 2040 op, waarin de volgende elementen een plek krijgen:
 - Voorrang en ontwerp aan de hand van prioritering in het STOP-principe: eerst wandelaars, dan fietsers, dan openbaar vervoer en ten slotte auto's
 - Duurzame mobiliteitsconcepten, zoals deelauto's en mobility as a service
 - Duurzaam parkeer- en laadbeleid
 - Aandacht voor openbaar vervoer in nabijheid van alle woonwijken
- We stimuleren bedrijven en instellingen om een duurzaam mobiliteitsbeleid te hanteren, waarbij personeel zo veel mogelijk de fiets of het openbaar vervoer gebruikt. Ook bij de gemeente voeren wij een duurzaam mobiliteitsbeleid in;
- Door bedrijven (op termijn) te verplaatsen uit de dorpscentra naar een nieuw bedrijvenpark, voorkomen we onnodig vrachtverkeer in de dorpscentra, wat de dorpen veiliger, gezonder en leefbaarder maakt;
- Wij sluiten aan bij het Schone Luchtakkoord.

4. Natuur en recreatie

Inleiding

Bunnik is een groene gemeente in het Kromme Rijnlandschap, met geliefde recreatiegebieden, landgoederen en twee UNESCO-werelderfgoederen. Deze kwaliteiten willen we niet alleen behouden, maar we willen het landschap en de recreatiegebieden ook versterken. Daarnaast moet ons landschap en erfgoed toegankelijker worden voor recreatie. Een groene woon- en leefomgeving met ruimte voor ontmoeting en beweging draagt bij aan de leefbaarheid, het welzijn en de gezondheid van onze inwoners.

Meer natuur en biodiversiteit

Het recreatieve landschap van Werkhoven, Odijk, Bunnik en het buitengebied versterken we in samenwerking met de regio en de provincie. Amelisweerd, Vechten en Rhijnauwen willen we laten meegroeien en verbinden met bos Nieuw Wulven, het Kromme Rijnlandschap en het verder gelegen Park Utrechtse Heuvelrug. Daarmee ontstaat een robuust regionaal netwerk van groenblauwe verbindingen. Het vergroten van het recreatieve landschap, het aanleggen van natuur en het vergroenen van onze dorpen draagt bij aan de biodiversiteit.

In samenwerking met de Provincie Utrecht, buurgemeenten en recreatieve partners, zetten we in op een fijnmazig regionaal netwerk van fiets- en wandelroutes. Daarmee maken we het landschap en het cultureel erfgoed beter toegankelijk en beleefbaar. Tegelijkertijd werken we samen met partners om de UNESCO-werelderfgoederen te beschermen. De aanleg, maar ook het beheer, van groenblauwe verbindingen, natuur en recreatieve landschappen kan alleen slagen met cofinanciering en investeringen vanuit de Rijksoverheid en Provincie Utrecht. Om dit voor elkaar te krijgen gaan we deze raadsperiode concreet aan de slag met de onderstaande maatregelen:

Maatregelen 2022 - 2026

- Het Omgevingsprogramma Groen wordt uitgewerkt in een routekaart met bijbehorend, gefaseerd uitvoeringsprogramma op basis van route 3 'Groen Optimaal' (actief werken aan vergroening), met duidelijke acties en randvoorwaarden. De gemeenteraad wordt jaarlijks, via een monitoringsrapport, op de hoogte gebracht van de voortgang. Belangrijke pijlers in het uitwerken van deze routekaart zijn het versterken van het ecologische netwerk met gevarieerd (inheemse) groen, ecologisch beheer ter verhoging van de biodiversiteit (waaronder maaibeeld), toekomstbestendig agrarisch landschap, het versterken van mogelijkheden voor ontspannen en recreëren in het groen (binnen- en buiten de bebouwde kom) en het zichtbaar en beleefbaar maken of houden van het cultuurhistorisch landschap;
- Het vergroten van natuur en recreatief groen kan alleen in samenwerking met de Provincie Utrecht, buurgemeenten en natuur- en recreatiepartners en door middel van cofinanciering worden gerealiseerd. We sluiten slim aan op bestaande natuurgebieden of projecten die als doel hebben meer natuur of recreatief groen te realiseren om de slagingskansen te vergroten. Om de gewenste ontwikkelingen te stimuleren, maken we € 900.000 incidenteel vrij om te investeren in natuur, landschap en recreatie. We vragen het college om dit uit te werken in een plan;
- Om de natuur te beschermen en recreatie mogelijk te maken, staan wij buiten de bebouwde kom geen nieuwe bebouwing toe binnen circa 100 meter van de Kromme Rijn. Vervanging of renovatie van bestaande bebouwing is uitgezonderd. Bij nieuwbouw binnen de bebouwde kom langs de Kromme Rijn, creëren we brede groene stroken langs de oevers;
- Als ondertekenaars van het Groen Groeit Mee Pact nemen wij bij alle ruimtelijke plannen en gebiedsontwikkelingen de groenontwikkeling evenredig en volwaardig mee;
- Het college wordt gevraagd om te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om de biodiversiteit op korte termijn flink te vergroten.

5. Bestuur en regio

Regio

Bunnik is onderdeel van een snelgroeiende en dynamische regio. De uitdagingen in deze regio, zowel ruimtelijk als sociaal, zijn groot, complex, grensoverstijgend en tijdsintensief. Goede regionale samenwerking en het vormen van samenwerkingsallianties met inzet hierop vanuit de gemeente, vinden wij belangrijk. Daarnaast zijn we ons bewust dat we ons aandeel in deze grote opgaven alleen kunnen realiseren met draagvlak uit de samenleving en in samenwerking met andere overheden en partners.

Bestuurscultuur

De nieuwe coalitie zet in op een open verhouding tussen het college, de gemeenteraad en de samenleving. Openheid en betrouwbaarheid zijn belangrijke kernwaarden, waarbij de gemeenteraad het recht heeft om als eerste geïnformeerd te worden over ontwikkelingen. Geheime besluiten worden alleen in uitzonderingsgevallen genomen en voorzien van een termijn van geheimhouden. We willen bovendien als gemeenteraadsfracties, en we hopen dat de volledige gemeenteraad deze ambitie deelt, een raadsagenda opstellen. In deze agenda kunnen, in dit kader, onderwerpen aan bod komen zoals bewonersparticipatie, de rol van de gemeenteraad en betrokkenheid van onze inwoners bij de politiek. De gemeenteraad kan hier invulling aan geven, bijvoorbeeld door af te spreken dat we een participatieverordening opstellen waarbij de aanbevelingen van de raads werkgroep de Ruimtemakers worden meegenomen. Denkbaar is dat we initiatieven ontwikkelen om als gemeenteraad of als raadslid meer zichtbaar te zijn en om dichterbij de inwoners en ondernemers te staan. We kunnen afspraken maken hoe we meer in gesprek komen met insprekers en daar het reglement van orde van het Open Huis op aan te passen. We kunnen bekijken of de gemeenteraad voldoende mogelijkheden en budget heeft om zijn rol goed uit te voeren en welke mogelijkheden we eventueel zien om onze rol te versterken. Dit zijn slechts enkele voorbeelden die, naast thema's als het sociaal domein, in een raadsagenda opgenomen kunnen worden. De exacte invulling laten we graag over aan de gehele gemeenteraad.

Concreet spreken we het volgende af:

Maatregelen 2022 - 2026

- De gemeenten Bunnik, Houten, Utrechtse Heuvelrug en Wijk bij Duurstede intensiveren de samenwerking en maken, als uitwerking van het Integraal Ruimtelijk Perspectief U10 (IRP), een gezamenlijk perspectief op het Kromme Rijn- en het Heuvelruggebied waarbij de focus ligt op wonen, werken, bereikbaarheid en leefbaarheid (groen). Onderdeel van de samenwerking is het gezamenlijk optrekken richting U10, provincie en Rijk om het Kromme Rijn- / Heuvelruggebied goed te vertegenwoordigen om daarmee de realisatie van de ambities te vergroten. Hiermee organiseren we tevens (sub)regionale uitvoeringskracht in het kader van het IRP. We zien daarbij een meerwaarde om het Waterschap en de Provincie Utrecht ook bij de totstandkoming van dit perspectief te betrekken;
- We voeren in deze raadsperiode een bestuurskrachtonderzoek uit om te kijken hoe de gemeente Bunnik er voor staat en of we voor de toekomst bestuurskrachtig genoeg zijn voor de uitdagingen waar we voor staan. Over de consequenties die de gemeente verbindt aan de uitkomst van dit onderzoek maken we nu geen afspraken.

Bijlage 1. Financiële vertaling

Investeren in de dorpen

De gemeentelijke begroting staat onder grote druk. Er is weinig bestedingsruimte voor structurele kosten. Daarom kiezen we vooral voor incidentele investeringen die de gemeente groener, duurzamer en betaalbaarder maken. Het gaat om een totale investeringsagenda van € 4.000.000 (zie tabel hoofdstuk 2). Incidentele investeringen worden gedekt door middel van de opbrengsten van woningbouw in de gemeente.

Structurele maatregelen voor 2023

Daarnaast erkennen we dat de ambtelijke organisatie goed werk doet, maar ongelooflijk onder druk staat. Er zijn te weinig ambtenaren om de grote hoeveelheid werk te verrichten die het Rijk en wij als politieke partijen van de ambtelijke organisatie vragen. Daarom maken we structureel geld vrij om de ambities op het gebied van duurzaamheid en economie te kunnen uitvoeren.

Formatie / werkzaamheden	Bedrag (€)
Duurzaamheid	225.000
Economie	125.000
<i>Totaal</i>	<i>350.000</i>

We zijn er van overtuigd dat investeren in de gemeente de komende 4 jaar nodig is, om toekomstige generaties te kunnen laten genieten van wonen in een groen, duurzaam en betaalbaar Bunnik. Dat kost geld. Bovenstaande maatregelen vragen een dekking van in totaal € 350.000 per jaar aan structurele lasten. We zien geen ruimte om te bezuinigen binnen de gemeentelijke begroting, zonder daarmee de dienstverlening van de gemeente ernstig schade toe te brengen. Daarom hebben we zorgvuldig gekeken waar de lasten verhoogd moeten en kunnen worden:

- De onroerendzaakbelasting (OZB) wordt met 5% verhoogd, wat een structurele opbrengst van circa € 275.000 per jaar oplevert. Voor de meeste bewoners betekent dit enkele tientallen euro's aan hogere lasten per jaar.
- De toeristenbelasting wordt zodanig verhoogd, dat de opbrengsten met € 75.000 per jaar toenemen. Daarbij wordt rekening gehouden met de betaalbaarheid van kampeerplekken.

Structurele maatregelen na 2023

Naast duurzaamheid en economie zien we ook op andere taakvelden in het ruimtelijk en sociaal domein dat de werkzaamheden en ambities vragen om meer middelen. Op dit moment zien we helaas geen ruimte om daar structurele middelen voor vrij te maken. Wel bekijken we jaarlijks wat de financiële ruimte is om de organisatie verder te versterken en op welke wijze eventuele dekking gevonden kan worden als de begroting geen ruimte biedt.